

Sygn. akt I C 2698/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Anduła-Dzikowska

Protokolant: inspektor Ewa Napieralska-Dłużniewska

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2016 roku w Zgierzu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko D. Z.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 2698/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 listopada 2015 roku złożonym przed Sądem Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o wydanie

w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty zasądzającego na jego rzecz, od pozwanej D. Z. kwotę 10.326,03 złotych wraz z odsetkami ustawowymi co do kwoty 9.698,92 złotych od dnia 26 listopada 2015 roku do dnia zapłaty oraz koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powództwa wskazano, że dochodzone roszczenie wynika z umowy o kredyt odnawialny z dnia

21 kwietnia 2008 roku łączącej strony, zarejestrowanej dla rachunku bankowego pozwanej. Pozwana nie wywiązywała się z warunków umowy, wobec czego powód dokonał jej wypowiedzenia. Umowa uległa rozwiązaniu z dniem 3 marca 2014 roku, a całość roszczenia stała się wymagalna z dniem następnym. Na dochodzoną kwotę składa się 7.931,40 złotych należności głównej, 744,10 złotych tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału

za okres od 23 sierpnia 2013 roku do 3 marca 2014 roku według stopy procentowej

w wysokości 12% w skali roku, 931,25 złotych tytułem odsetek umownych karnych naliczonych za okres od 4 marca 2014 roku do 3 lutego 2015 roku od zadłużenia przeterminowanego według stopy procentowej w wysokości 11.38% w skali roku,

627,11 złotych tytułem odsetek skapitalizowanych naliczonych za okres od dnia 4 lutego 2015 roku do dnia 25 listopada 2015 roku zgodnie z obowiązującą w danym okresie stopą procentową ustawową oraz kwota 92,17 złotych tytułem kosztów, opłat i prowizji.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym – k. 2 – 7)

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód

w Lublinie wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty skierował sprawę do rozpoznania do tutejszego Sądu.

(postanowienie Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie – k. 8)

W pozwie złożonym przed tutejszym Sądem strona powodowa powtórzyła żądania pozwu z elektronicznego postępowania upominawczego.

(pozew – k. 13 – 15)

W odpowiedzi na pozew D. Z. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz nieobciążanie jej kosztami procesu. Uzasadniając swoje stanowisko, podniosła zarzuty odnoszące się do nierzetelnego jej zdaniem elektronicznego zestawienia operacji zawierającego szereg nieuzasadnionych pozycji, naliczanych opłat, prowizji, odsetek, wysokości należności głównej, zastosowania nieprzewidzianego w umowie oprocentowania. Pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia umowy, wskazała jednak, że wielokrotnie próbowała dojść z pozwanym do porozumienia w sprawie spłaty zadłużenia. Mimo dokonywania spłat, jej zadłużenie pozostawało niezmiennie, a nawet rosło. Mimo próśb dotyczących rzetelnego przedstawienia zestawienia naliczanych dokładnie opłat, odsetek, kwot od jakich były naliczane, ich wysokości, powód nie przesłał stosownego zestawienia i informacji. W odczuciu pozwanej, spłaciła ona całość zadłużenia, zaś powód w nieuzasadniony i nieprzejrzysty sposób nalicza kolejne opłaty, odsetki i prowizje, które powodują ciągle odnawianie się zadłużenia.

(odpowiedź na pozew – k. 99 – 107)

W piśmie procesowym z dnia 7 marca 2016 roku (data wpływu) pozwana podniosła ponadto, że powód nie określił w umowie wysokości rzeczywistej, rocznej stopy oprocentowania, przykładu obliczania tejże stopy, wskazania kolejności zaliczania wpłat. Powołała się także na „sankcję darmowego kredytu”, podnosząc, iż skoro umowa łącząca strony nie spełniała wszystkich wymogów ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim, to ma ona prawo skorzystać z powołanej sankcji ustanowionej przez art. 15 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim i spłacić zadłużenie bez oprocentowania i innych kosztów kredytu na zasadach i w terminach wskazanych w tejże ustawie.

(pismo procesowe pozwanej z dnia 7 marca 2016 roku – k. 134 – 135)

W piśmie z dnia 22 marca 2016 roku (data wpływu) pełnomocnik powoda, odnosząc się do zarzutów pozwanej podniósł, że przedstawione przez niego Elektroniczne zestawienie operacji obrazuje należycie fakt i sposób korzystania przez pozwaną z rachunku, z uwzględnieniem limitu kredytowego przyznanego w ramach przedmiotowej umowy. Podkreślił, że spłata całości lub części kredytu powodowała jedynie odnowienie dostępnego limitu, nie zaś jak twierdzi pozwana - spłatę zadłużenia. Powód wyjaśnił także, że odsetki naliczał na podstawie łączącej strony umowy, które w przypadku braku środków na koncie pozwanej, powód miał prawo potrącić z kwoty udzielonego kredytu. Wpłaty były zaś księgowane zgodnie z § 14 umowy, w pierwszej kolejności na poczet opłat windykacyjnych, następnie prowizji, opłat i odsetek od należności przeterminowanych, bieżących odsetek, a w ostatniej kolejności na zaległy i bieżący kapitał kredytu. Odnośnie zarzutu nieprawidłowego naliczania odsetek, pełnomocnik stwierdził, że odsetki te naliczane były po dokonaniu wpłaty zasilającej rachunek. W przypadku braku wpłat, odsetki naliczane były, bez ujawnienia tego w zestawieniu operacji. Kapitalizacja odsetek i opłat za wszystkie okresy, w których miało miejsce wykorzystanie kredytu, następowała dopiero w dacie wpłaty środków na konto. Odnosząc się do kwestii wielokrotnych wypłat środków z bankomatu, powód wskazał, iż był to błąd techniczny, który został następnie skorygowany. Powód przyznał, że pozwana zwracała się o polubowne załatwienie sprawy, jednakże – co wynika z przedstawionego Elektronicznego zestawienia operacji - pozwana nie wypełniała warunków zaproponowanego porozumienia. W zakresie żądania przez pozwaną wyjaśnienia wszystkich wypłat w bankomacie oraz udowodnienia zaistnienia każdej operacji, powód wskazał, iż jest to niemożliwe. Jedyнным dowodem możliwym do przeprowadzenia w tym zakresie jest bowiem złożone przez niego Elektroniczne zestawienie operacji.

(pismo procesowe powoda z dnia 22 marca 2016 roku – k. 140 – 141 v.)

Na terminie rozprawy w dniu 23 marca 2016 roku, w imieniu strony powodowej nikt się nie stawił mimo prawidłowego powiadomienia o terminie. Pozwana podniosła, że zgodnie z art. 5a ust. 2 pkt 3 ustawy o kredycie konsumenckim, kredytobiorca powinien być poinformowany o warunkach spłaty kredytu, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. W pozostałym zakresie podtrzymała swoje stanowisko w sprawie.

(protokół rozprawy z dnia 23 marca 2016 roku – k. 148 – 151)

W piśmie procesowym z dnia 12 kwietnia 2016 roku (data wpływu) pełnomocnik powoda podniósł, że podnoszone przez pozwaną zarzuty w zakresie nie wskazania (...), reprezentatywnego przykładu, czy braku podania kolejności księgowania wpłat są bezzasadne, ponieważ wymogi te nie znajdują zastosowania do rodzaju umowy łączącego strony.

(pismo procesowe pełnomocnika powoda z dnia 12 kwietnia 2016 roku – k. 153 – 153 v.)

Na ostatnim terminie rozprawy w imieniu strony powodowej, mimo prawidłowego zawiadomienia, nikt się nie stawił. Pozwana podtrzymała swoje stanowisko w sprawie, wnosząc o oddalenie powództwa.

(protokół rozprawy z dnia 6 maja 2016 roku – k. 171 – 172)

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 21 kwietnia 2008 roku D. Z. zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (obecnie (...) S.A.), umowę nr (...) odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla Posiadaczy (...) Na jej podstawie powód udzielił pozwanej odnawialnego kredytu w należącym do niej rachunku oszczędnościowo – kredytowym, przeznaczonego na dowolny cel konsumpcyjny w kwocie 5.000 złotych. Umowa została zawarta na czas określony 12 miesięcy, licząc od dnia postawienia kredytu

do dyspozycji kredytobiorcy. Strony ustaliły w treści umowy, iż zostaje ona automatycznie przedłużona na kolejne 12 miesięcy, przy zachowaniu dotychczasowej wysokości kwoty kredytu, pod warunkiem należytego wypełnienia przez kredytobiorcę obowiązków wynikających z umowy. W umowie wskazano, że oprocentowanie kredytu jest według zmiennej stopy procentowej, która na dzień zawarcia umowy wyniosła 13.20 %.

Nie wskazano jednak dokładnych warunków zmiany stopy oprocentowania. Integralną część umowy stanowiły Regulamin Udzielania Odnawialnego Kredytu Konsumpcyjnego

dla Posiadaczy M.. Nadto zastosowanie znajdowały „Taryfa prowizji i opłat bankowych MultiBanku” oraz „Tabela stóp procentowych MultiBanku”. Tabela stóp procentowych zawierała rozróżnienia oprocentowania w zależności od rodzaju posiadanego konta – M. młodzieżowe, jestem, ja, my. W tabeli, w punkcie dotyczącym odnawialnego kredytu konsumpcyjnego, wskazano, iż podana stopa procentowa jest zmienna, nie wskazano natomiast żadnych kryteriów, od których zmiana oprocentowania jest uzależniona.

(uwierzytelniona kserokopia umowy nr (...) – k. 16 – 20, tabela stóp procentowych MultiBanku – k. 137 – 139, tabela opłat i prowizji znajdująca się na płycie CD – k. 156, zeznania pozwanej – k. 172 w zw. z k. 149 – 150 wyjaśnień informacyjnych)

Na podstawie wniosku o podwyższenie odnawialnego kredytu konsumpcyjnego z dnia 23 grudnia 2011 roku, strony zawarły aneks do tejże umowy, na podstawie którego podwyższono kwotę kredytu w rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym pozwanej MultiKonto do kwoty 10.000 złotych.

(uwierzytelniona kserokopia potwierdzenia zawarcia Aneksu do Umowy Kredytu - k. 21 – 23, zeznania pozwanej – k. 172 w zw. z k. 149 – 150 wyjaśnień informacyjnych)

Pozwana nie spłacała zadłużenia zgodnie z warunkami umowy, wobec czego umowa ta została wypowiedziana przez powoda pismem z dnia 22 listopada 2013 roku, doręczonym pozwanej w dniu 4 grudnia 2013 roku, z uwzględnieniem 60-dniowego terminu wypowiedzenia, liczonym od upływu 7 dni od dnia doręczenia wypowiedzenia dłużnicze. Tym samym uległa ona rozwiązaniu z upływem dnia 9 lutego 2014 roku.

(uwierzytelnione kserokopie potwierdzenia odbioru – k. 130 – 131, pismo z dnia 22 listopada 2013 roku – ostateczne wezwanie do zapłaty / wypowiedzenie – k. 132, elektroniczne zestawienie operacji – k. 25 – 77 v., zeznania pozwanej – k. 172 w zw. z k. 149 – 150 wyjaśnień informacyjnych)

W dniu 3 lutego 2015 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych (...) S.A. nr (...), w którego treści stwierdził istnienie przysługującej mu względem pozwanej wierzytelności w łącznej kwocie 9.698,92 złotych, z tytułu przedmiotowej umowy o kredyt nr (...) z dnia 21 kwietnia 2008 roku.

(wyciąg z ksiąg bankowych (...) S.A. nr (...) – k. 24)

Pozwana zwracała się do powoda o rozłożenie zadłużenia na raty. W odpowiedzi mBank pismem z dnia 7 maja 2014 roku zaproponował pozwanej warunki spłaty długu polegające na jego spłacie w maksymalnie 23 miesięcznych ratach, każda w wysokości

co najmniej 500 złotych, pierwsza płała w terminie do 30 maja 2014 roku, kolejne płatne

w terminach do ostatniego dnia każdego miesiąca. Całkowita spłata długu z tytułu kredytu odnawialnego, według propozycji banku, powinna nastąpić w terminie do 30 marca 2016 roku. Ostatnia rata będzie ratą wyrównującą zadłużenie. Wskazano przy tym, że na dzień sporządzenia pisma zawierającego propozycję, zadłużenie wynosiło 10.539,64 złote.

W piśmie tym powód odniósł się także do zadłużenia z tytułu karty kredytowej V. (...) P., które wynosiło wówczas 22.886,74 złotych, również i w tym zakresie proponując warunki spłaty ratalnej zadłużenia. W treści pisma wskazano, że pozwana nie musi akceptować przedstawionych jej warunków, wystarczy aby dokonywała wpłat zgodnie z nimi.

W przypadku zaś jakiegokolwiek uchybienia w terminie płatności rat, powód wskazał, iż skieruje sprawę na drogę postępowania sądowego.

(kserokopia pisma banku adresowana do pozwanej z dnia 7 maja 2014 roku – k. 117 – 117 v., wydruki wiadomości e – mail – k. 119 – 120, zeznania pozwanej – k. 172 w zw. z k. 149 – 150 wyjaśnień informacyjnych)

Pozwana pismami z dnia 15 października 2014 roku zwracała się do powodowego banku o przedstawienie jej wyczerpującego jej zadłużenia, obejmującego sposób naliczania odsetek, opłat i prowizji, jak również ich wysokość, podnosząc, że, mimo spłaty zadłużenia, kwota zadłużenia powiększa się w bardzo dużym tempie. Wnosiła także

o zawarcie porozumienia, poprzez zamianę posiadanego przez nią kredytu na inny produkt,

w ramach którego powód przedstawi harmonogram spłat pozwalający jej na rzetelne spłacanie zaległości.

(kserokopie pism pozwanej z dnia 15 października 2014 roku adresowane do powoda – k. 121 – 127, zeznania pozwanej – k. 172 w zw. z k. 149 – 150 wyjaśnień informacyjnych)

W dniu 3 marca 2016 roku pozwana skierowała do powoda pismo, w którego treści oświadczyła, iż w związku z naruszeniem przez niego ustawy o kredycie konsumenckim

z dnia 20 lipca 2001 roku, na podstawie art. 15 ust. 1 tejże ustawy, informuje że ma prawo spłacić kredyt bez oprocentowania i innych kosztów, na zasadach i terminach wskazanych w ustawie.

(oświadczenie pozwanej z dnia 3 marca 2016 roku – k. 136)

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów, które uznał za wiarygodne. Sąd pominął dowód w postaci wydruków z forum oraz z rejestru klauzul niedozwolonych, ponieważ w ocenie Sądu, nie miały one znaczenia dla ustalenia istotnych okoliczności sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpatrywanej sprawie powód dochodził roszczenia wynikającego z łączącej go z pozwaną umowy odnawialnego kredytu konsumpcyjnego nr 0700 (...).

Stosownie do art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. 2015/128), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Pozwana podniosła, że z uwagi na niezachowanie przez powoda warunków przewidzianych ustawą o kredycie konsumenckim, jest ona zobowiązana jedynie do spłaty kapitału, na podstawie art. 15 ust. 1 tejże ustawy. W niniejszej sprawie zastosowanie znajduje ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001 r. nr 100 poz. 1081) stosownie do przepisu art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 1497), który stanowi, iż do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art. 1 powołanej ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 20 lipca 2001 r., ustawa reguluje zasady i tryb zawierania umów o kredyt konsumencki, zasady ochrony konsumenta, który zawarł umowę o kredyt konsumencki, oraz obowiązki przedsiębiorcy, który udzielił kredytu konsumenckiego.

Jak stanowi art. 2 ust. 1, przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej "kredytodawcą", udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci.

Przepis art. 3 przewiduje wyłączenia spod zakresu działania ustawy. Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 5, ustawy nie stosuje się do umów o kredyt konsumencki przewidujących limit zadłużenia pożyczek i kredytów odnawialnych w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym lub w innych rachunkach oszczędnościowych innych niż rachunki kredytowe, z zastrzeżeniem art. 5a; do umów tych stosuje się art. 11.

Niewątpliwie umowa zawarta pomiędzy stronami jest umową kredytu konsumpcyjnego, jednakże zastosowanie do niej ma przepis art. 3 ust. 2 pkt 5 omawianej ustawy. Przez umowę kredytu odnawialnego należy rozumieć kredyt, który może być wykorzystywany wielokrotnie w terminie określonym w umowie. W niniejszej sprawie powód udzielił pozwanej kredytu odnawialnego w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym w kwocie 5.000 zł. Stosownie do § 4 umowy wykorzystanie kredytu miało następować w formie gotówkowej lub bezgotówkowej do wysokości udzielonego kredytu. Spłata całości lub części kredytu powodowała odnowienie o dokonaną spłatę przyznanego limitu. Spłata kredytu następowała z każdego wpływu środków na rachunek MultiKonto wskazany w umowie. Za datę faktycznej spłaty kwoty głównej kredytu, odsetek oraz innych należności ubocznych przyjmowano dzień wpływu środków na rachunek MultiKonto kredytobiorcy wskazany w umowie. Umowa została zawarta na 12 miesięcy, przy czym podlegała automatycznemu przedłużeniu na kolejne 12 miesięcy pod warunkiem należytego wypełniania przez kredytobiorcę obowiązków wynikających z umowy. Jak wynika

z powyższego, umowa zawarta pomiędzy stronami przewiduje limit kredytowy w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym. Zastosowanie ma do niej zatem przepis art. 3 ust. 2 pkt ustawy o kredycie konsumenckim, co wyłącza tzw. sankcję darmowego kredytu w niniejszej sprawie.

Zasadny był natomiast zarzut nieudowodnienia roszczenia powoda.

Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru dowodu

w znaczeniu formalnym tj. kto powinien przedstawiać dowody, a art. 6 k.c. - ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym tj. kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, LEX nr 200947).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż na dochodzoną kwotę składa się 7.931,40 złotych należności głównej, 744,10 złotych tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału za okres od 23 sierpnia 2013 roku do 3 marca 2014 roku według stopy procentowej w wysokości 12% w skali roku, 931,25 złotych tytułem odsetek umownych karnych naliczonych za okres od 4 marca 2014 roku do 3 lutego 2015 roku od zadłużenia przeterminowanego według stopy procentowej w wysokości 11.38% w skali roku, 627,11 złotych tytułem odsetek skapitalizowanych naliczonych za okres od dnia 4 lutego 2015 roku do dnia 25 listopada 2015 roku zgodnie z obowiązującą w danym okresie stopą procentową ustawową oraz kwota 92,17 złotych tytułem kosztów, opłat i prowizji. Pozwana zakwestionowała prawidłowość wyliczenia jej zadłużenia z tytułu umowy. Powód na dowód wysokości dochodzonej kwoty przedstawił elektroniczne zestawienie operacji na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, w którym udzielony został pozwanej kredyt.

Z zestawienia tego w żaden sposób nie wynika, jak wyglądało korzystanie i spłacanie przez pozwaną limitu kredytowego, tzn. jak kształtowało się zadłużenie na rachunku pozwanej i w jakich datach oraz od jakich kwot naliczane były odsetki od wykorzystanego limitu. Przedłożone zestawienie operacji na rachunku nie poddaje się jakiegokolwiek weryfikacji. Powód winien był przedstawić czytelne zestawienie w tym zakresie zgodnie z żądaniem pozwanej.

Wobec powyższego, powództwo należało oddalić.